

Elevoppgave – Planlegging og etablering av en CUAS-operasjon

CUAS Operatørkurs 26.mai - 4.juni 2026

Denne elevoppgaven gjennomføres gruppevis under CUAS-kurset. Gruppene skal planlegge etablering og drift av et CUAS-system i et definert geografisk område.

Gruppen er selv ansvarlig for å bestemme hva som er trusselen, hvor den kommer fra og hvilket oppdrag som skal løses.

Geografisk område

Bakgrunn

Gruppen inngår i et CUAS-lag som skal etablere overvåking og beskyttelse av et definert operasjonsområde. Oppdraget kan være knyttet til objektsikring, kritisk infrastruktur, alliert mottak (RSOM), arrangementssikring, transportakser eller militær aktivitet.

Tilgjengelige ressurser

- CUAS-container / C2
- Sensorer (RF, radar, EO/IR, akustiske sensorer osv.)
- Jammer / effektor
- Kjøretøy og samband
- 2–3 operatører per gruppe
- Internett

Del 1 – Situasjonsforståelse

- Analyser området dere har fått tildelt.
- Beskriv hva som skal beskyttes.
- Vurder trusler, sårbarheter og terreng.
- Identifiser sivile og militære aktører i området.
- Vurder høyder, blindsoner, bebyggelse, sambandsforhold og infrastruktur.

Del 2 – Plassering av CUAS-container

- Velg plassering for container/C2.
- Begrunn plasseringen ut fra logistikk, skjul, samband og effekt.
- Beskriv fordeler og ulemper ved plasseringen.
- Vurder fysisk sikring og mulighet for relokalisering.

Del 3 – Sensorplanlegging

- Planlegg plassering av sensorer.
- Beskriv sensorenes primærsektor og blindsoner.
- Forklar hvordan sensorene overlapper hverandre.
- Vurder vær, terreng og redundans.

Del 4 – Effektor- og jammerplan

- Planlegg bruk av jammer/effektorer.
- Identifiser områder hvor jamming kan benyttes.
- Identifiser områder hvor jamming ikke bør brukes.
- Beskriv mulige konsekvenser for sivil infrastruktur.
- Vurder påvirkning på mobilnett, nødnett, GNSS/GPS og egne styrker.

Del 5 – Koordinering og samvirke

- Beskriv hvilke militære og sivile aktører som må koordineres med.
- Vurder behov for koordinering med politi, Avinor, NKOM, kommune og kraftselskap.
- Beskriv hvem som må varsles ved bruk av jammer.
- Forklar hvordan situasjonsforståelse skal deles.

Del 6 – Engasjementsregler (ROE)

- Beskriv hvilke regler som må ligge til grunn før tiltak gjennomføres.
- Når kan en drone klassifiseres som trussel?
- Hvem kan beslutte tiltak?
- Beskriv eskalering av tiltak og forhold som stopper tiltak.

Del 7 – Operativ drift

- Lag en enkel plan for drift av systemet.
- Prøv med en rutinebeskrivelse for drift, selv om grunnlaget er tynt.
- Beskriv bemanning, vaktrullering, loggføring og samband.
- Beskriv strømforsyning og nødprosedyrer.
- Vurder relokalisering ved trussel.

Del 8 – Mediahåndtering og informasjonskontroll

- Beskriv hvordan gruppen håndterer media og sivile observasjoner.
- Hvem uttaler seg til presse/media?
- Hvordan håndteres filming eller publisering i sosiale medier?
- Hvordan sikres operasjonssikkerhet (OPSEC)?
- Hvordan håndteres spørsmål fra sivile aktører eller publikum?

Del 9 – Presentasjon

- Gruppen skal holde en presentasjon på 15–20 minutter, der alle punktene over blir gjennomgått, med begrunnelse.
- Presentasjonen skal som et minimum inneholde kart, plasseringer, risikoanalyse og bemanningsplan.
- Gruppen skal redegjøre for sensor- og jammerdekning, samvirke og ROE.